Berounsko
z Křivoklátu na Karlštejn

TURISTICKÉ NOVINY
2021

Rok sv. Ludmily
Uplyne 1100 let od zavraždění kněžny Ludmily na Tetíně
2–4

Krajem Berounky dětskýma očima
Společně jako rodina
5–6

Berounsko všemi smysly
Ochutnejte, přivoňte, zaposlouchejte se
7–8

Po stopách českých králů
Na kole i pěšky podél Berounky a Litavky
11–12

Rekonstrukce hradu Karlštejn

Ikonický hrad Karlštejn prochází od loňska jednou z nejrozsáhlejších rekonstrukcí v novodobé historii. Navazuje tak na rekonstrukci statiky hradu koncem 20. století. I přes rozsah prací zůstává hrad přístupný veřejnosti na všech okruzích bez omezení.

Koncepce této částečné rekonstrukce je základem pro kompletní obnovu Karlštejna a jeho prezentaci s moderním zázemím pro návštěvníky, aniž by byla jakkoliv narušena památková hodnota hradu. Současná rekonstrukce má tři základní části. Jednak vybudování moderního návštěvnického centra v budově Purkrabství a hygienického zázemí pro návštěvníky na jižním parkánu. Po mnoha desetiletích, kdy se vstupenky prodávaly pouze přes malé okénko přímo na nádvoří, tak budou moci všichni příchozí využít nového návštěvnického centra a jeho služeb.

Další etapa je zaměřena na rehabilitaci suterénu Císařského paláce, v němž v 19. století vznikl jakýsi kontejner na suť. Ten byl vytěžen někdy v 50. letech minulého století a v 70. letech stavebně upraven na veřejné toalety. Tehdy byl v této části hradu vybudován nevhodný železobetonový strop, který je již plně odstraněn a nahrazují jej nové trámy, které vytvoří repliku původního trámového a povalového stropu.

V poslední části projektu pak připravují na hradě několik drobných volně přístupných expozic, které nabídnou prezentaci kamenných a dřevěných prvků z hradu Karlštejn. Doplní je také projekce výstavy hradu a expozice vinařství.

Projekt „*Hrad Karlštejn – klenot české země*“ je spolufinancovaný z Evropské unie, státního rozpočtu a rozpočtů Ministerstva kultury ČR a Národního památkového ústavu, celkově bude profinancováno zhruba 150 mil. Kč. Celé předchozí období, kdy byl hrad uzavřen, bylo využito pro maximalizaci provedených prací a přípravu nové sezóny. Léto bude opět plné zajímavých akcí, vč. dvou novinek – každou středu v červenci a srpnu bude „Karlštejn na prodej, aneb večer s Harrym Jelínkem“ a koncem srpna pak nové noční prohlídky „Císař není doma, myši mají pré“.

www.hrad-karlstejn.cz

Návštěvnická karta Berounska

Pobyt na Berounsku vám zpříjemní návštěvnická karta, která obsahuje více než 40 slev!

Nabídka v návštěvnické kartě je velmi pestrá, každý si přijde na své. Milovníci kultury a historie mohou využít četná zvýhodnění na vstupy do muzeí či na komentované prohlídky a exkurze památek. Pro aktivní výletníky jsou nachystány slevy na sportovní vyžití. Rodiny s dětmi určitě ocení nabídku koupacích aktivit a míst, kde se můžou seznámit s domácími i exotickými zvířátky.

Všechny volnočasové aktivity doplňují slevy do stravovacích zařízení, jako jsou restaurace, bistra či bary. Pro ty, kteří by na Berounsku chtěli trávit delší dovolenou, jsou nachystány slevy na ubytování v hotelech, penzionech či apartmánech.

Jak kartu získat se dozvíte na webových stránkách www.berounsko.net v sekci Návštěvnická karta.

Národní Svatoludmilská pouť Tetín

V letošním roce si připomeneme 1100 let od zavraždění kněžny Ludmily na hradišti Tetín, které se odehrálo v roce 921. Připomínkou události, která měla vliv na formování českého národa, se stane Národní Svatoludmilská pouť na Tetíně.

Vyhlídka na Berounku z Tetína

Duchovní program bude zahájen v předvečer 17. září, kdy bude na Tetín přivezena lebka sv. Ludmily. Lebka je jednou z našich nejvzácnějších relikvií a je součástí Svatovítského pokladu, k vidění byla v naší historii pouze párkrát. Program bude spojený s Modlitbou za vlast. V rámci celebrované mše svaté v 18:00, za přítomnosti papežského legáta a pražského arcibiskupa, zazní Svatoludmilské nešpory. Páteční večerní kulturní program spojený s výročím proběhne na berounském Husově náměstí. K poctě sv. Ludmily se připravuje open-air koncert.

Vrcholem oslav bude 18. září od 11:00 koncelebrovaná Národní Svatoludmilská bohoslužba na Tetíně, a to za účasti papežského legáta, českých a moravských biskupů, ústavních činitelů a českých i zahraničních poutníků. Kapacita areálu bude připravena pro tisíce návštěvníků.

Po poutní mši bude od 14:00 nachystán bohatý kulturní program pro každé věkové skupiny, v centru obce vystoupí kapela Hradišťan, odehraje se představení Divadla KA2 nebo přednáška historika Jana Drocára, který se dlouhodobě věnuje sestavování rodokmenů a který nashromáždil mnoho poznatků o rodinách, v jejichž žilách koluje krev sv. Ludmily. Pro tiché rozjímání bude stále přítomna lebka světice v kostele sv. Ludmily.

Kněžna a světice Ludmila

Svatá Ludmila (cca 860–921) byla manželkou prvního historicky doloženého Přemyslovce, knížete Bořivoje I., matkou knížete Vratislava I., babičkou sv. Václava a chronologicky první českou svatou. Svatá Ludmila byla prababa českých panovníků z rodu Přemyslovců. Na sklonku jejího života ji osud zavedl na hradiště Tetín tyčící se nad Berounkou, kde ji během jedné zářijové noci v roce 921 dostihli vrazi. Osobnost sv. Ludmily a její odkaz souvisle připomíná od roku 2015 projekt Svatá Ludmila 1100 let.

Sraz Ludmil již pošesté

Jmenujete se Ludmila nebo Bořivoj? Tak to zbystřete, neboť následující řádky vás určitě budou zajímat. Sraz jmenovkyň první české světice se koná již od roku 2016 vždy při svatoludmilských poutích, v roce 2018 k tomu navíc přibyl i sraz Bořivojů. *„Rozšířit sraz Ludmil o nositele jména Bořivoj mě napadlo u příležitosti 100 let české státnosti. Bořivoj byl totiž prvním historicky doloženým knížetem Čech,“* sdělil Ladislav Pecka z tetínského Vlastivědného spolku Petrbok, který akci organizuje.

Ani v letošním roce tento již tradiční sraz nebude chybět v programu poutě. Sraz každoročně navštíví desítky Ludmil a několik Bořivojů. Podivujete se nad poměrem účastníků? Ludmila je poměrně časté ženské jméno, kdežto Bořivojů je u nás málo. Ale zpátky k tématu, v rámci srazu se vždy vyhlašuje nejstarší a nejmladší jmenovkyně a jmenovec, Ludmila a Bořivoj, kteří přijeli z největší dálky, a nejdelší řetěz jména v jedné rodině. Vyhlášené Ludmily a Bořivojové obdrží malý dárek jako pozornost, závěrem nemůže chybět společná fotografie všech účastníků s organizátory. Perličkou je, že v minulých ročnících na Tetín zavítala Ludmila třeba z USA nebo Ukrajiny.

Poutě na Tetín, cestujte pěšky jako kdysi naši předkové

Putování z Velehradu

Etapové putování s patrony Evropy, sv. Cyrilem a sv. Metodějem, za patronkou Čech začalo v červnu. Téměř 500 km je rozděleno do tří úseků, ten třetí poutníky provede nejvýznamnějšími duchovními místy středních Čech na trase Sázava – Stará Boleslav – Levý Hradec – Tetín. Putování začne 13. září, cílem bude Tetín v den konání Národní Svatoludmilské poutě, tedy 18. září. Skupinu bude provázet zkušený poutník Petr Hirsch, který na jednotlivých zastaveních zajišťuje nocleh i doprovodný program. Zájemci se mohou přihlásit na celou trasu či jen na vybraný úsek.

Osobní pouť z Mělníka

Podle tradice se kněžna Ludmila narodila na hradišti Pšov, které bylo předchůdcem Mělníka. A právě z tohoto královského středočeského města vede jedenáctietapová trasa pro poutníky o celkové délce 126 km. Každá etapa představuje jednotlivé životní období a role kněžny Ludmily. Cílem je pozvat poutníky na osobní pouť, která inspiruje k zamyšlení, kým byla sv. Ludmila a jakou úlohu sehrála v našich dějinách. Trasa nekončí nikde jinde než na Tetíně a projít si ji může každý, kdy bude chtít.

Garantem poutní trasy z Mělníka a třetí etapy putování z Velehradu je spolek Svatá Ludmila 1100 let, na jehož webových stránkách naleznete bližší podrobnosti.

www.svataludmila.cz

Kostel sv. Kateřiny a sv. Ludmily na Tetíně

Stezka sv. Ludmily

Příjemnou procházku nebo cyklovýlet si můžete dopřát, pokud se vydáte z Berouna do Srbska přes staroslavný Tetín, vede tudy totiž 7 km dlouhá stezka, která nese jméno po naší první světici. Cesta začíná u berounského hlavního vlakového nádraží, odtud se vydáte po značce Stezky sv. Ludmily směrem na Tetín. Poté co přejdete Goslarský most, zahnete mírně doleva. Stezka odsud vede po cestě, kde nejezdí automobily, a pokračuje do mírného kopce. Po nově zbudované cyklostezce vás dovede až na Tetín, kde si můžete prohlédnout vyhlídku na Berounku, nové muzeum či všechny tři zdejší kostely. Stezka dále pokračuje kolem obecního úřadu a fotbalového hřiště a klesá nádhernou krajinou k řece Berounce. Podél jejího toku se dostanete až do Srbska, které je vyhlášeným výletním místem, kde se nachází mnoho hospůdek. Srbsko je zajímavým způsobem spojeno se sv. Ludmilou. Traduje se, že obec je pojmenována po historickém území Lužice obývaném Lužickými Srby, kde se dle jednoho z výkladů měla Ludmila narodit.

Trasa na Mapy.cz

Poutníci na Berounsku vítáni

Nedaleko Tetína se nachází poutní místo **Svatý Jan pod Skalou**. O víkendu jde o obec přeplněnou automobily turistů, kteří hledají snadno dostupný cíl, ve všední dny zde zpravidla naleznete oázu klidu v srdci Českého krasu. Tradice poutního místa ve Svatém Janu pod Skalou je dlouholetá, duchovní kouzlo zdejší krajiny objevil již v 9. století poustevník a pozdější světec Ivan. Dnes ve vesničce v údolí potoka Kačák naleznete bývalý benediktinský klášter, barokní kostel sv. Jana Křtitele, úchvatnou vyhlídku ze Svatojánské skály a další památky a výhledy.

Fenomén jménem **svatojakubská poutní stezka** není nutno příliš představovat. V rámci Evropy je několik tras, všechny vedou k hrobu apoštola Jakuba Většího do španělského Santiaga de Compostela. Skrze Berounsko prochází větev stezky zvaná Železná trasa, která kopíruje Cestu Vojty Náprstka, jednu z nejstarších turisticky značených tras u nás, a pokračuje do Norimberka. Ať už se rozhodnete absolvovat jakýkoliv úsek této známé poutní cesty, vězte, že putování vám umožní bezprostředněji poznávat okolní krajinu i regionální kulturu.

Atmosféru keltského světa zažijete v Nižboru

Přijďte si na nižborský zámek užít atmosféru keltského světa. Zábavnou a poznávací výpravu do dávných dob vám zprostředkuje Informační centrum keltské kultury založené Ústavem archeologické památkové péče středních Čech. Úžasný výhled na jednu z nejvýznamnějších evropských lokalit doby železné – keltské oppidum Stradonice – je příjemným bonusem návštěvy zámku.

Ve zdejší stálé interaktivní multimediální expozici věnované životu Keltů poznáte keltský životní styl a uvidíte ty nejzajímavější keltské nálezy z výzkumů. Skvělé repliky, díky kterým se můžete doslova dotknout keltského řemesla, přímo vybízejí, abyste si vše vyzkoušeli. V převlékárně pro děti i dospělé najdete několik ženských i mužských oděvů v různých velikostech ušitých na základě skutečných archeologických nálezů. Malí i velcí návštěvníci tak snadno mohou okusit, jaké by to bylo „v kůži Keltů". Kromě expozice můžete navštívit i dočasné výstavy, které se konají v přízemních prostorách druhého nádvoří. Ta současná, nazvaná Klenoty středočeského pravěku, navazuje na stejnojmennou publikaci, která poutavě vypráví 13 archeologických příběhů z 13 různých míst středních Čech. Interaktivní stanoviště jako koutek s barevnými pigmenty, možnost vyzkoušet tkaní na hřebenovém stávku, vrtání kamenných seker či ražba keltských mincí zajisté potěší malé i velké návštěvníky.

www.zameknizbor.cz

Ztracený knihovník potřetí

Znáte únikové hry? Původně vznikly v Japonsku v roce 2007 a z počátku se vždy jednalo o dobrodružství v uzavřené místnosti, ze které bylo na základě indicií nutno uniknout, a to ve stanovém čase. Koncept takzvaných únikovek se ale posouvá dál a nyní je možno si je zahrát i ve venkovním prostředí, a právě jednu takovou vám nabízí Městská knihovna Beroun.

Třetí díl knihovnické únikové hry je tady! Poté, co jsme po ztraceném knihovníkovi pátrali přímo v knihovně a ve virtuálním prostředí, se vydáme ven. Přímo po Berouně se totiž potulují zlé bytosti z jiného světa (ano, Požírači vědomostí jsou tu!). Vaším úkolem bude zabránit jim v páchání škod a možná i v úplném zničení našeho světa. Sbalte si svačinu, vezměte pohodlné boty a vypravte se na záchrannou výpravu po městě a jeho okolí. Hra je určena primárně dětem ve věku 9–13 let, ale zabaví se u ní celá rodina. Přihlašovat se můžete na e-mailu studovna@knihovnaberoun.cz. Délka hry se pohybuje kolem 3 hodin, nachodíte zhruba 12 km, cesta bohužel není vhodná pro kočárky.

Jak zabavit celou rodinu?

Plánovat rodinné výlety bývá náročné, každá věková kategorie považuje za zábavné něco jiného, a tak je potřeba hledat a hledat a hledat. Kromě několika míst, o nichž se dočtete na následujících stranách, jsme pro vás našli pár dalších tipů. Některé z nich naleznete i v Návštěvnické kartě Berounska, díky které můžete ušetřit na vstupném.

Za koupáním

- Aquapark Beroun Tipsport laguna
- Městské koupaliště Zdice
- Letní koupaliště Beroun
- Koupaliště Chrustenice Camp Valek

Za zvířátky

- Medvědárium Beroun
- Zoopark Karlštejn
- Statek U Merlina
- Farma u dvou pštrosů

Za poznáním

- Rodný dům Josefa Jungmanna
- Muzeum berounské keramiky
- Elektroskanzen Čechův mlýn
- Muzeum Tetín

Za zábavou

- Dětská herna Čertuška
- Pohádkový minigolf Eden
- Kuličkový park Loděnice
- Lanové centrum Počaply

Zábavné poznávání těžby železné rudy a vápence

Projížďky vláčkem v podzemí i po povrchu nezklamou nikoho, vydejte se proto poznávat těžební historii Berounska do dvou skanzenů, které si leží prakticky na dosah. Bavit se bude celá rodina!

Chrustenická šachta

Skanzen Solvayovy lomy, který je zaměřený na mapování historie těžby a dopravy vápence, je známý v širokém okolí. Jeho umístění v nádherné krasové krajině umocňuje zážitek z návštěvy. Původní lom zde byl otevřen v roce 1918, těžba probíhala až do roku 1964. V 90. letech se parta nadšenců rozhodla vybudovat skanzen a muzeum těžby a dopravy vápence. Návštěvníci se tu mohou svézt vláčkem, prohlédnout si v Česku jedinou expozici lanových drah, podívat se do podzemní štoly nebo se jen projít areálem a pozorovat, jak si člověkem vytvořený kráter bere příroda zpět.

Solvayovy lomy

Jen o kousek dál, v blízké obci Chrustenice, se nalézá železorudný důl Chrustenická šachta. Skanzen byl otevřen před více než čtvrt stoletím a návštěvníky seznamuje se zdejší hornickou minulostí, expozici taktéž budují nadšenci a dobrovolníci. Součástí prohlídky je jízda unikátním důlním vláčkem a živá ukázka vrtání a nakládání důlním bagrem. Šachta může být některým návštěvníkům povědomá, natáčel se zde totiž úspěšný seriál Zdivočelá země.

www.solvayovylomy.cz
www.chrustenickasachta.cz

Lesopark Knihov nabízí oázu klidu a zábavy

Už při příjezdu do městečka Zdice je patrné, že oblasti dominuje kopec s lesním porostem. Jmenuje se Knihov a v dávných dobách zde bývalo hradiště, dnes je však oázou klidu a zábavy pro malé i velké.

V příjemném stínu vzrostlých stromů naleznete drobné volnočasové prvky, na které můžete narazit při své procházce takřka na každém kroku. Nachází se zde například dětské hřiště s lanovkou, několik poznávacích a logických úkolů, velká skluzavka a mnoho dalšího. Dospělí si mohou odpočinout na lavičkách nebo využít několik cvičebních prvků, popřípadě se zaměřit na naučnou stezku vedoucí přes vrchol lesoparku. Výlet na Knihov můžete navíc o víkendu spojit s návštěvou muzea Výtopna Zdice, kde se nachází exponáty historické železniční a silniční dopravní techniky, anebo zavítat do Army muzea, které prezentuje vojenskou historii 20. století se zaměřením na 2. světovou válku.

Zlákali jsme vás pro návštěvu Zdic? Neváhejte! Přijet můžete vlakem, autobusem, autem nebo na kole. Výlet na Knihov bude jistě plný pohybu, poznání a relaxu.

Zkameněliny hledejte pod širým nebem

Unikátní expozici Geopark Barrandien naleznete přímo ve dvoře berounského Muzea Českého krasu. Rozhodně ale nečekejte cedulky s nápisem „Nedotýkat se!“, ba naopak, vše si budete moci osahat. Navíc se seznámíte s procesem vzniku hornin před stamiliony let, objevíte stopy pradávných mořských červů i sopek, pozůstatky doby ledové i korálového moře a dozvíte se, kdo to byl Joachim Barrande. A na malé objevitele čeká kameniště, kde si každý může zkusit nalézt svoji zkamenělinu, kterou si pak lze odnést domů.

www.muzeum-beroun.cz

Kousek francouzské Provence u Chodouně, to je Levandulové údolí

Mezi Zdicemi a Chodouní, na bývalých vápencových mořích dávných věků, se rozprostírá Levandulové údolí. Návštěvu tohoto místa, které chce vrátit věhlas českému bylinkářství a fenoménu českého lázeňství, si nenechte ujít.

Nakoupíte zde bio potraviny a nápoje s jedinečnou Levandulí Chodouňskou. Čekají na vás výrobky českých řemeslníků, můžete si sami vytvořit vlastní bio krém anebo třeba bio parfém. Odpočinete si ve venkovní kavárně nebo v duhové hale při příjemné hudbě a zrelaxujete unavené tělo, mysl a duši při aromaterapii na lehátku nebo dece. Milovníky všeobecné pohody a relaxace ukonejší ajurvéda masáž, kosmetická ošetření L'Occitane nebo bylinková poradna. Hravější z vás včetně dětí mohou navštívit zdejší stezky s kvízy a hádankami.

V teplejších dnech se můžete ochladit ve vodních korytech. A rozhodně mají něco i pro potěchu chuťových pohárků, třeba takové levandulové nealko i alko mojito, levandulové prosseco nebo horkou čokoládu, ručně vyráběné sezónní koláče, zeleninové a low carb bagety, burgery i snacky určitě přijdou k chuti. Všechny pokrmy i nápoje pocházejí z produktů lokálních dodavatelů. Je toho ale mnohem více, takže neváhejte a vydejte se za jedinečnými smyslovými požitky, nebudete litovat.

www.levanduloveudoli.cz

Zlatavý mok na Dvoře Všerad vaří z krasové vody

Vesnička Všeradice ležící na okraji Českého krasu proslula nejen jako místo, kde se narodila ikona tradiční české kuchyně Magdalena Dobromila Rettigová. Od roku 2013 se zde vaří zlatavý mok, a to z vyhlášeného žateckého chmelu, humnového sladu a místní krasové vody, která pivu dává jeho světlou barvu. Na čepu nikdy nechybí 11% ležák, 12% vídeňský ležák nebo pivo MAXMILIÁN. Kromě toho ale v průběhu roku můžete ochutnat více než dvacítku dalších speciálů.

Kromě gurmánského pivního požitku můžete zahnat hlad ve zdejším staročeském hostinci, zahrát si minigolf v oddechovém parku nebo navštívit muzeum, které připomíná odkaz M. D. Rettigové skrze interaktivní expozici. Pro ty, kteří by se chtěli zdržet déle, jsou připraveny penzionové pokoje. Areál Dvoru Všerad nemůže zklamat, nadchne vás, s jakým citem jsou postupně hospodářské budovy bývalého zámku rekonstruovány!

www.dvurvserad.cz

Relaxujte u tvoření s keramickou hlínou

Královské město Beroun je proslulé svou staletou hrnčířskou tradicí a produkcí jedinečné novověké keramiky. Řemeslo neožívá pouze během vyhlášených hrnčířských trhů, ale po celý rok je nadosah v Muzeu berounské keramiky, které se skrývá v centru města.

Kromě prohlídky expozice a dočasných výstav si zde můžete práci s hlínou vyzkoušet v otevřených dílnách, každý den kromě úterý (je ale nutné objednat se předem). V dílně je k dispozici veškeré vybavení – dva druhy hlíny, barevné engoby, glazury a oxidy kovů. Zkušení lektoři rádi poradí, inspiraci můžete také nalézt v knížkách.

Tvoření s keramickou hlínou nabízí vhodný odpočinek v dnešní uspěchané době, povznáší ducha a tříbí zručnost i trpělivost. Odměnou jsou krásné výrobky. Vše, co z hlíny vzniká lidskou rukou, je originál. Zapomeňte proto na ostych a předsudky, hlína si vás získá stejně jako mnoho spokojených návštěvníků Muzea berounské keramiky.

www.muzeumberounskekeramiky.cz

Krajina jako na dlani

Kochat se a zahledět se do dáli! To bývá největší odměnou úspěšně zdolané túry. O to je lepší, když je vytouženým cílem rozhledna, kde máte krajinu jako na dlani.

Jednu z nejstarších rozhleden v Čechách naleznete na území královského města Beroun. Je pojmenována po vrcholu Děd, na němž se nachází. Vystavět ji dal Klub českých turistů již na konci 19. století v podobě historizující hradní věže. Jen necelých pět kilometrů od ní stojí na berounské Městské hoře – poblíž proslaveného medvědária – rozhledna, která vznikla za první republiky jako nadstavba městského vodojemu. Další technicky zajímavou rozhlednu naleznete v nedaleké Lhotce. Rozhledna zde byla vybudována na čtyřiceti pětimetrovém telekomunikačním stožáru. Architektonicky pozoruhodné jsou rozhledny ve Velké Bukové a v Hudlicích. Na okraji obce Velká Buková nad řekou Berounkou můžete navštívit atypickou rozhlednu s betonovým podložím. Hudlická kuželovitá rozhledna Máminka je ze všech nejmladší, vybudována byla v roce 2015 na Krušné hoře, a jejím okolím vás provede naučná stezka. Chcete-li se trochu zatoulat, zkuste navštívit rozhlednu na Vysokém Vrchu v Malých Kyšicích. Nevede tam totiž žádná značená turistická trasa, a tak se budete muset spolehnout na GPS či svůj orientační smysl. Rozhledny Děd, Máminka a Vysoký vrch jsou celoročně přístupné, a tak se na ně můžete vydat kdykoliv.

Rozhledna Máminka

Chuťové buňky potěšíte na Karlštejně!

Karlštejn proslul díky svému majestátnímu hradu, který ročně přitáhne tisíce turistů. A protože na každém výletě vždy spolehlivě vyhládne, v podhradí naleznete pestrou škálu restaurací, kaváren a bister.

Netřeba říkat, že tradiční českou kuchyni zde nemůžete minout, ať už vás přepadne chuť na guláš se šesti anebo svíčkovou, máte jistotu, že si jídlo někde budete moci dát. Pokud holdujete italské gastronomii, asi se zaradujete nad možností dát si voňavou pizzu či těstoviny. Ale ani další pokrmy mezinárodní kuchyně nechybí. Máte rádi asijská jídla, americké burgery anebo rybí speciality? Tak na Karlštejně jste rozhodně správně! Po vydatném jídle pak každý ocení posezení u kávy, zákusku či místního pečiva, dát si na ulici trdelník je taktéž samozřejmostí. Ti, co rádi objevují tradice dávných dob, nezklame zdejší víno, které se pěstovalo již za Karla IV., anebo místní medovina z karlštejnského medu.

Bistro Karlštejn 34

www.obeckarlstejn.cz

Vodní symfonie na Klučné

Potok Klučná stéká z křivoklátských lesů studeným údolím z Karlovi Vsi, než se jeho chladná čistá voda smísí s Berounkou, napojí se z mnoha studánek a vodotečí. V posledních meandrech nad soutokem potoku s řekou vyvěrají při úpatí vrchu Mokřinka tři vydatné prameny, v kterých najdete vodu i při těch nejsušších obdobích. Zdejší jedinečné prameniště napájí dvacet centimetrů hluboký bazének, jehož dno je pokryto jemnými oblázky a je vhodné pro přírodní léčebnou kůru podle návodu německého léčitele Sebastiana Kneippa.

Místo u Tří pramenů je stvořené k odpočinku, neboť zde naleznete zastřešené odpočívadlo, poslech bublání pramenů zní jako přírodní symfonie, která uklidní i tu nejroztržitější mysl. Pro unavené nohy je pak ideální vyzout boty, vejít do bazénku a pustit se do ozdravné procedury, která spočívá ve střídavém ohřívání a ochlazování končetin. Že nevíte, jak ohřát nohy v chladné vodě? Zkuste čapí kroky!

K pramenům se dostanete po příjemné, málo frekventované lesní silničce, kolem které můžete obdivovat mohutné, geneticky původní křivoklátské smrky. Před ústím potoku do Berounky leží stará trampská osada Údolí hříchu, která vznikala od 30. let 20. století.

Cyklostezka Po stopách českých králů

Páteřní trasou Berounska, která kopíruje tok Berounky a říčky Litavky, je cyklostezka Po stopách českých králů. Z královského města Beroun se větví celkem do tří směrů, první vás po proudu Berounky dovede na majestátní hrad Karlštejn a dále až k dobřichovickému zámku. Druhý směr vede podél Litavky do Hořovic a po cestě jsou k vidění hrady Točník a Žebrák. A poslední směr se ubírá proti proudu Berounky až k bývalému hradu, dnes už zámku, v Nižboru. Ač v této vesnici stezka končí, značenými trasami je možno pokračovat až na hrad Křivoklát.

Naučná stezka se dočká obnovy

Podél cyklostezky Po stopách českých králů v úseku Srbsko – Beroun – Králův Dvůr vede stejnojmenná naučná stezka. Vznikla v roce 2010, za tu dobu však původních 10 panelů nahlodal zub času a bohužel i vandalismus, některé panely dokonce zmizely. Nastal proto čas stezku obnovit, panely se dočkají nové vizuální podoby, texty a fotografie budou aktualizovány. A nejenom to! Počet panelů vzroste na 14, a návštěvníci stezky se tak budou moci dovědět mnohem více zajímavých informacích o přírodě a historii jednotlivých lokalit.

Stezku si můžete projet na sdíleném elektrokole!

Populární elektrokola nabízejí nový rozměr cykloturistiky. Námahu za vás vykoná elektromotor, a vy si tak můžete užívat cestu bez většího úsilí. U nás na Berounsku můžete využít sdílená elektrokola Nextbike. Celý projekt odstartoval v červenci 2020 a pro uživatele je aktuálně nachystáno 100 sdílených elektrokol na 15 nabíjecích terminálech v Berouně, Králově Dvoře, Hýskově a na Tetíně. Nicméně v brzké době se připravuje rozšíření sítě, například do Zdic. Půjčení elektrokola je velmi jednoduché, stačí si stáhnout aplikaci, přes kterou probíhá celá obsluha. A pokud máte Návštěvnickou kartu Berounska, můžete na celodenní půjčení využít slevu 100 Kč. Pro ty, kteří uvítají výpůjčku na kratší chvíli, je určitě dobrou zprávou, že prvních 15 minut jízdy na kole je zdarma, a to díky Nadaci Tipsport.

www.nextbike.cz

Zastavte se v rodném domku Františka Nepila po cestě na Křivoklát

Přestože cyklostezka Po stopách českých králů končí v Nižboru, nic nebrání tomu si cestu protáhnout až na hrad Křivoklát. Vydáte-li se z Berouna tímto směrem, nemůžete minout Hýskov, rodnou obec spisovatele, scénáristy a bytostného vypravěče Františka Nepila.

V jeho rodném domku, který obec velice zdařile zrekonstruovala, vznikla v roce 2015 stálá expozice o životě a díle tohoto spisovatele. Mimo to je v expozici umístěna výstava jazýčkových vah, která tvoří část sbírky Jiřího Krblicha, ten váhy sbíral od roku 1978.

V budově také funguje spolkové a informační centrum, takže jsou zde k dostání propagační materiály a suvenýry. Zahrada domku slouží jako relaxační zóna, která určitě přijde vhod po nachozených či ujetých kilometrech.

www.infocentrumhyskov.cz

V Králově Dvoře zanechali čeští králové hluboké stopy, zdejší zámek je toho důkazem

Město Králův Dvůr je díky zámku, který se nachází na trase stezky Po stopách českých králů, spojováno s českými králi a císaři celá staletí. Navštívili ho císaři Karel IV., Leopold I., František I. i ruský car Alexandr I. Zámek patří k významným památkám Berounska. Vznikl z loveckého dvora, který založil český král Václav I. kolem roku 1236. Často zde pobýval a v roce 1253 i zemřel. Panství kvůli lovu rád navštěvoval také král Václav IV., kterého zde 8. května 1394 zajalo odbojné panstvo. Zámek vlastnilo několik význačných šlechtických rodů a opakovaně se dostával do správy České komory jako zástavní majetek. V roce 1557 ho od krále Ferdinanda I. odkoupil Jan Lobkovic st., který po roce 1585 usedlost přebudoval na renesanční zámek se čtyřmi vnitřními křídly a nádvořím. V té době také vznikly nádherné freskové výzdoby, a to zejména v sále v jižním křídle zámku.

V rámci druhé etapy přestavby, která skončila kolem roku 1590, vznikla okrasná zahrada. Po několika letech a Janově smrti přešlo zadlužené panství pod císařskou korunu jako zástavní majetek a bylo využíváno jako lovecký zámek. Na začátku 17. století císař Rudolf II. zahájil třetí etapu renesanční přestavby zámku a zvelebil i krásné zahrady. Jeho dílo ale zničila při třicetileté válce švédská vojska, která v roce 1639 zámek obsadila. Vojska zámek vyplenila a zpustošila i zahrady. Obnoveny byly cca o tři roky později. V roce 1680 se v souvislosti s pobytem císaře Leopolda I. zámek Králův Dvůr dočkal mezi východním a západním křídlem jednotraktové spojovací arkádové galerie.

Zámek dvakrát vyhořel, a to v roce 1712 a 1743. Při prvním požáru lehlo popelem severní křídlo a historická památka tím ztratila podobu pravidelného obdélníku. Po druhém požáru se osudem zámku v Králově Dvoře zabývala sama císařovna Marie Terezie. Ta panství v roce 1744 převedla do majetku svého manžela Františka I. Lotrinského, vévody toskánského, který generální opravu zámku povolil. Pravděpodobně kvůli událostem souvisejícím s bojem o rakouské dědictví se ale uskutečnila až koncem 50. let 18. století. Tehdy zámek dostal současnou barokní podobu. Město Králův Dvůr ho vlastní od roku 2011. Postupně rekonstruuje zámek, přilehlé zahrady i park.

Střední Čechy královské

ZAŽIJTE
KRÁLOVSKOU DOVOLENOU
V SRDCI ČECH

Prozkoumejte zákoutí královských měst a hradů, objevte honosné komnaty šlechtických zámků a odpočiňte si v rozkvetlých uličkách zahrad a parků. Vydejte se s rodinou za zábavou i dobrodružstvím a prožijte nezapomenutelné chvíle v srdci Čech.

WWW.STREDNICECHY.CZ

#STREDNICECHYKRALOVSKE

Talichův Beroun bude hostit nizozemského varhaníka

Mezinárodní hudební festival Talichův Beroun se koná nepřetržitě od roku 1983 vždy během října a listopadu. Za tuto dobu se na festivalu představilo množství renomovaných těles a interpretů klasické hudby. I v letošním roce se Talichův Beroun stane vrcholem kulturního a společenského života města, dramaturgický záběr bude opět široký. Pódium kulturního domu Plzeňka a prostory kostela sv. Jakuba budou jako každoročně hostit tuzemské i zahraniční soubory. Slavnostní zahajovací koncert festivalu proběhne na Plzeňce 5. října 2020 od 19:30. Diváci se letos mohou těšit na Gerarda Legierse, nizozemského věhlasného varhaníka z kostela sv. Bonifáce v Rijswijku, Tartini Quartet ze slovinské Lublaně nebo třeba na České noneto a Pražský komorní orchestr.

Město Beroun chystá slavnostní open-air koncert

U příležitosti Roku sv. Ludmily pořádá město Beroun ve spolupráci s festivalem Talichův Beroun open-air koncert, který se uskuteční na Husově náměstí 17. září v předvečer Národní Svatoludmilské poutě na Tetíně. Zazní dílo Bedřicha Smetany Má vlast v podání Českého symfonického orchestru pod taktovkou Jana Talicha, potomka věhlasného dirigenta Václava Talicha, na jehož počest se festival koná.

www.mesto-beroun.cz
www.talichuvberoun.eu

Rusalka v parku na zámku Liteň, v hlavní roli zazáří Kateřina Kněžíková

Při příležitosti 10. výročí Festivalu Jarmily Novotné a k 120. výročí premiéry opery Rusalka se v zámeckém parku v Litni uskuteční výjimečný letní open-air Rusalka v parku, koncertní provedení nejznámějších částí opery Rusalka Antonína Dvořáka.

Pod taktovkou Roberta Jindry vystoupí Symfonický orchestr Českého rozhlasu. Hlavní roli Rusalky ztvární jedna z našich nejžádanějších sopranistek Kateřina Kněžíková. Role Prince se ujme talentovaný Richard Samek, role Vodníka se zhostí Jan Martiník a role Cizí kněžny a Ježibaby Jana Kurucová. Do vedlejších rolí Žínek pořadatelé přizvali vybrané absolventky Interpretačních kurzů v Litni.

Zámecký park poprvé zažije rozměrnou scénu překypující hudbou, zpěvem a tancem v režii vždy nápaditých bratrů Cabanů. Pěveckým vystoupením dodají ten správný efekt tanečníci, kteří během představení rozvíří své kreace na různých místech parku. Ty divákům neuniknou díky projekcím na velkoplošných obrazovkách, jež budou lemovat scénu.

Koncert se uskuteční za každého počasí 28. srpna 2021 od 20:00 v zámeckém parku v Litni. Předprodej vstupenek probíhá prostřednictvím sítě Ticketportal a webových stránek pořadatele.

Open-air Rusalka v parku má benefiční charakter a jeho výtěžek bude věnován na opravu oranžerie – kulturní památky v zámeckém areálu. Oranžerie bude sloužit kulturním projektům pro veřejnost. Především by se měla stát zázemím pro konání výtvarných kurzů pro studenty výtvarných škol, laickou veřejnost i děti pod vedením renomovaných českých a světových výtvarníků.

www.zamekliten.cz

Ze Zbečna po Brdatce na Křivoklát

Pěší, asi 6,5 km dlouhý nenáročný výlet vás zavede do chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko. Na své cestě navštívíte typické křivoklátské listnaté lesy s duby a habry, protkané mozaikou suťových lesů a meandrem řeky Berounky.

V křivoklátských lesích budete putovat po naučné stezce Brdatka. Historii a lidové zvyky si můžete připomenout na hradě Křivoklát a ve významné památce lidové architektury, Hamousově statku. V závěru výletu se vám z výšky otevře kaňon řeky Berounky a na konci ikonický pohled na hrad Křivoklát. Trasa začíná na návsi ve starobylé obci Zbečno a vede po zpevněných cestách a pěšinách bez náročného stoupání.

Začínáme ve Zbečně

První historicky doložená zmínka o Zbečně jako knížecím sídle pochází z roku 1003. Nedaleko odtud byl zavražděn přemyslovský kníže Břetislav II., když zde trávil vánoční svátky.

Na návsi vás přivítá úvodní zastavení naučné stezky Brdatka. Naproti přes cestu se nachází veřejnosti přístupný Hamousův statek, nádherná roubená budova s částí z 16. století s ukázkou černé kuchyně, chlebové pece, vybavení světnic a hospodářského náčiní.

Brdatka a nezvaný host

Po zelené turistické trase projdete Zbečnem proti proudu řeky Berounky až k začátku přírodní rezervace Brdatka. Cestou si určitě všimnete statné rostliny – netýkavky žláznaté. Ta pochází z Himalájí a v naší domovině osidluje ve velkém počtu okolí řek a potoků. U nás je nepůvodní a agresivně vytlačuje všechny ostatní druhy rostlin.

Pozor, ať nezašlápnete mloka

Ve vlhkém údolí, směřujícím na rozcestí samoty Písky, můžete hlavně po dešti potkat nápadně zbarveného černožlutého mloka skvrnitého nebo užovku obojkovou s velkými žlutými měsíčky okolo hlavy. Ve vlhkých sutích podél pěšiny roste erbovní rostlina Křivoklátska kyčelnice devítilistá a její příbuzná kyčelnice cibulkonosná.

Území bez lidských zásahů

Řekli byste, že chráněné území v příkrém svahu bylo ještě v 19. století odlesněné? Dnes je ukázkou zachovalého listnatého lesa bez výrazných zásahů člověka. Ze stromů zde převládá dub zimní s příměsí habru obecného, buku lesního, javoru mléče a klenu. Suchá místa osidlují zakrslé duby zimní s jeřábem břekem a jeřábem mukem. Při troše štěstí cestou po naučné stezce zahlédnete nad kaňonem řeky Berounky plachtit káně lesní nebo i čápa černého. Na vyhlídce u Glorietu se můžete pokochat výhledem na řeku Berounku s obcemi Újezd nad Zbečnem i samotným Zbečnem.

Hrad, který dal oblasti jméno

Výhled na hrad Křivoklát od památníku knížete Karla Egona II. Fürstenberka vás okouzlí. Křivoklát je původně lovecký hrad knížat a králů, o kterém se roku 1110 zmiňuje kronikář Kosmas. Rozsáhlý gotický královský areál vznikl za panování Přemysla

Kyčelnice devítilistá

Otakara II. ve 13. století na místě staršího hradu. Velmi často zde pobýval též Václav I. a mladý kralevic Václav, pozdější král Karel IV. Význačným vězněm byl známý alchymista Edward Kelley. Do dnešní podoby nechal hrad přestavět Vladislav II. Jagellonský roku 1471.

Zde putování končí. Sejít můžete na nedalekou vlakovou zastávku v Křivoklátě, navštívit Informační středisko CHKO Křivoklátsko – Křivoklát, anebo se vrátit zpět pěšky do Zbečna.

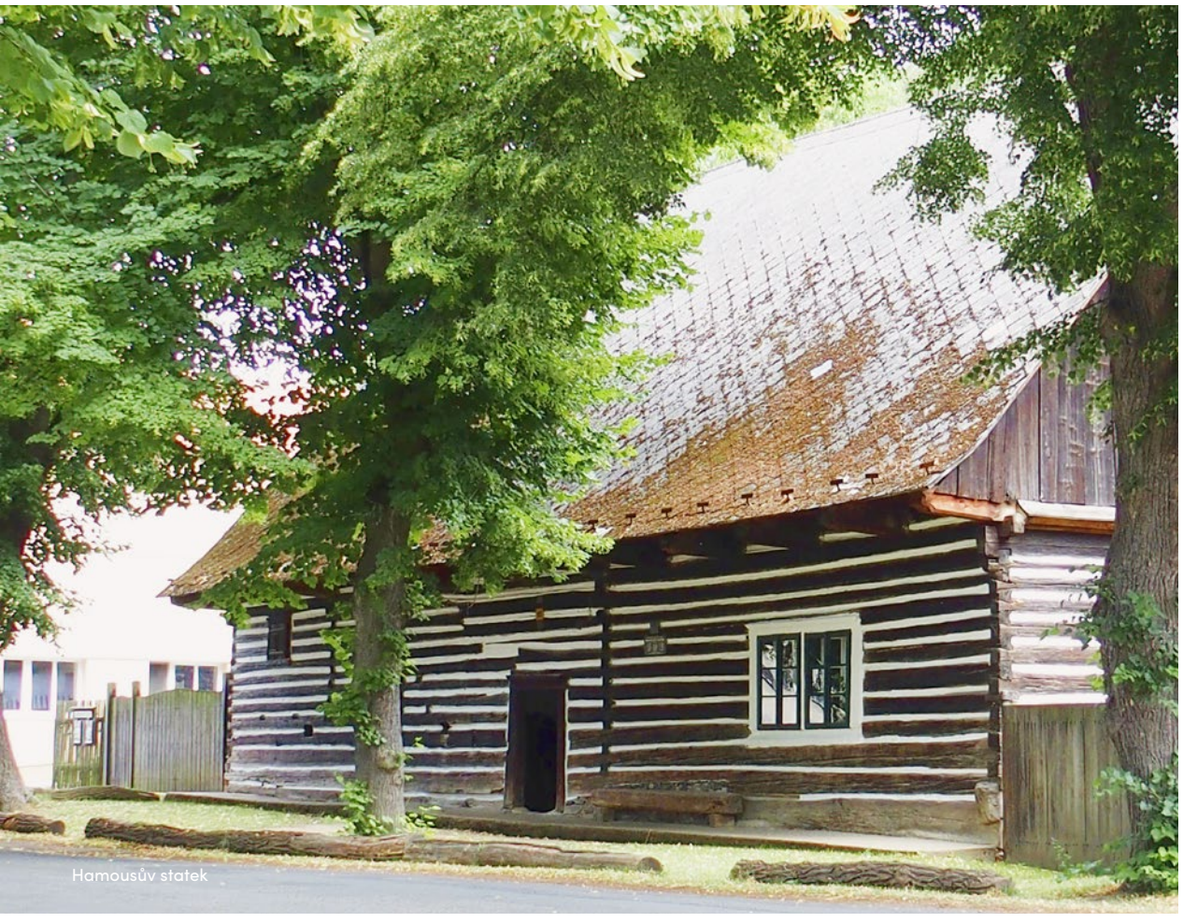
Hamousův statek

Trasa na Mapy.cz

Muzeum betlémů skrývá na půdě poklad, největší pohyblivý betlém

Betlémy nemusíte obdivovat jen v období adventu. Po celý rok zve totiž turisty na jedinečnou podívanou Muzeum betlémů, které najdete zhruba na polovině cesty k hradu Karlštejn. V přízemí budovy je k vidění kvalitní kolekce českých historických betlémů z různých období, oblastí i materiálů – dřevo, vosk, cín, keramika, sádra, ale najdou se zde i rarity z cukru nebo chleba, dokonce i betlémy vyřezané v oříšcích. Farní budova, kde muzeum sídlí, je betlémy a zajímavostmi napěchovaná doslova od sklepa až po půdu. V nejnižší části domu jsou dvě podlaží barokních sklepení, kde je instalována stálá výstava o dějinách vinařství na Karlštejně a výstavní síň Sklep. Dětskou pozornost ve sklepeních nejvíce připoutává tajemná postava Bílé paní, k níž se vztahuje poněkud morbidní příběh z dějin hradu Karlštejna.

Jedinečné překvapení pro návštěvníky ovšem skrývá půdní prostor, kde je umístěn největší pohyblivý betlém. Na 80 m^2 v něm ožívá karlštejnské podhradí s českými panovníky, rytíři i bílou paní a jsou v něm k vidění figury vysoké až 75 cm. Jmenuje se Královský betlém, protože se v něm Ježíškovi přichází poklonit hned 12 českých panovníků počínaje svatým Václavem přes Karla IV., Rudolfa II. a konče T. G. Masarykem. Celý betlém je usazený do karlštejnského podhradí, návštěvníci v něm mohou sledovat rytířský souboj, Buška z Velhartic, vinaře i husity dobývající hrad Karlštejn. Dalším lákadlem pro děti je několik mechanických betlémů, které si samy spouštějí.

Ve venkovním areálu muzea čeká na návštěvníky překvapení v podobě pohyblivé alchymistické dílny z doby panování Rudolfa II. Několik alchymistů zde v potemnělém interiéru panovníkovi předvádí své pokusy, nad hlavami jim poletují drak a netopýři a návštěvníci jim při jejich práci mohou nakukovat přes rameno.

www.muzeumbetlemu.cz

Vodní radovánky v aquaparku

Ať je venku horko, nebo zima, zábavu a relax zažijete v berounském aquaparku, který nabízí přes 650 m^2 vodní plochy. V klasickém plavecké bazénu, který je dlouhý 25 metrů, si můžete protáhnout svaly. Odpočinek a uvolnění si navodíte v relaxačních bazénech, kde na vás čekají masážní lůžka, vodní sedák, fontány, dokonce i jeskyně s vlnobitím. Kolem bazénu nechybějí odpočívací lehátka, navštívit lze i parní kabinu. Dále je k dispozici wellness v podobě finských saun, posilovny, spinningu a solária. Děti se pobaví na skluzavkových atrakcích se dvěma vnitřními i venkovními tobogány. A pro ty nejmenší je připraveno vodní brouzdaliště se skluzavkou, vodním hříbkem a chrličem vody. A když vás přepadne hlad, občerstvit se můžete ve zdejším bistru.

Aquapark disponuje novou technologií úpravy vody – kombinace UV lampy a ozonu. Tato technologie zlepšuje kvalitu vody v jednotlivých bazénech a také kvalitu ovzduší. Kvalita vody tak splňuje ta nejpřísnější kritéria pro provozování veřejných bazénů. Mimo jiné dochází ke snížení hodnot tzv. vázaného chloru, který způsobuje všem známý chlorový „zápach“. Prostředí bazénových hal je tak jistě příjemnější pro všechny návštěvníky.

www.tipsportlaguna.cz

Filmové zážitky

Pokud si chcete vychutnat filmy na velkém plátně se skvělou akustikou, nemusíte jezdit do pražských kin. Skvělé zázemí vám nabídne berounské kino, které je nejstarší ve středních Čechách. Kino po celkové rekonstrukci nabízí komfortní sezení v pohodlných křeslech, nové odvětrávání a zvukový systém srovnatelný s pražskými multiplexy. Samozřejmostí je dnes i sledování filmů ve 3D. Kino promítá filmy téměř denně.

Kromě toho berounského můžete navštívit také rekonstruované kino v Litni, nachází se ve Společenském domě dokončeném v 80. letech minulého století. Díky novému promítacímu zařízení, které bylo pořízeno v listopadu 2019, si zde můžete vychutnat premiérové filmy. Promítání se koná každý týden.

Pokud vás láká navštívit letní kino, určitě vás potěší to v Berouně, které promítá od června do konce prázdnin. Navíc si filmové zážitky pod širým nebem můžete vychutnat v některé z obcí na Berounsku, v letním období se totiž koná mnoho putovních promítání, ať už na fotbalových hřištích, návsích nebo jiných venkovních prostorech.

www.kinoberoun.cz
www.kinoliten.cz

Do tepla na únikovou hru

Když je venku sychravo, jeden by nejraději zůstal v teple domova. No ale to by také mohla být nuda, proto se zkuste vypravit za interiérovými únikovými hrami. Na Berounsku máme rovnou dvě!

Úniková hra Escape Beroun je na motivy legendy o Klepáčkovi – tajemné postavy královského města Berouna, která svým klepáním bojovala proti nespravedlnosti. Klepáček vám bude pomáhat hledat poklad, ale bude hlavně na vás, jestli ho naleznete.

Přímo na hradě Křivoklát si pak můžete zahrát hru s názvem Kelleyho žalář, při níž se ocitnete v původní středověké cele z 16. století, ve které věznil Rudolf II. alchymistu Edwarda Kelleyho. Zvládnete se dostat na denní světlo?

www.escapeberoun.czv
www.playady.cz

Sledujte nás na sociálních sítích!

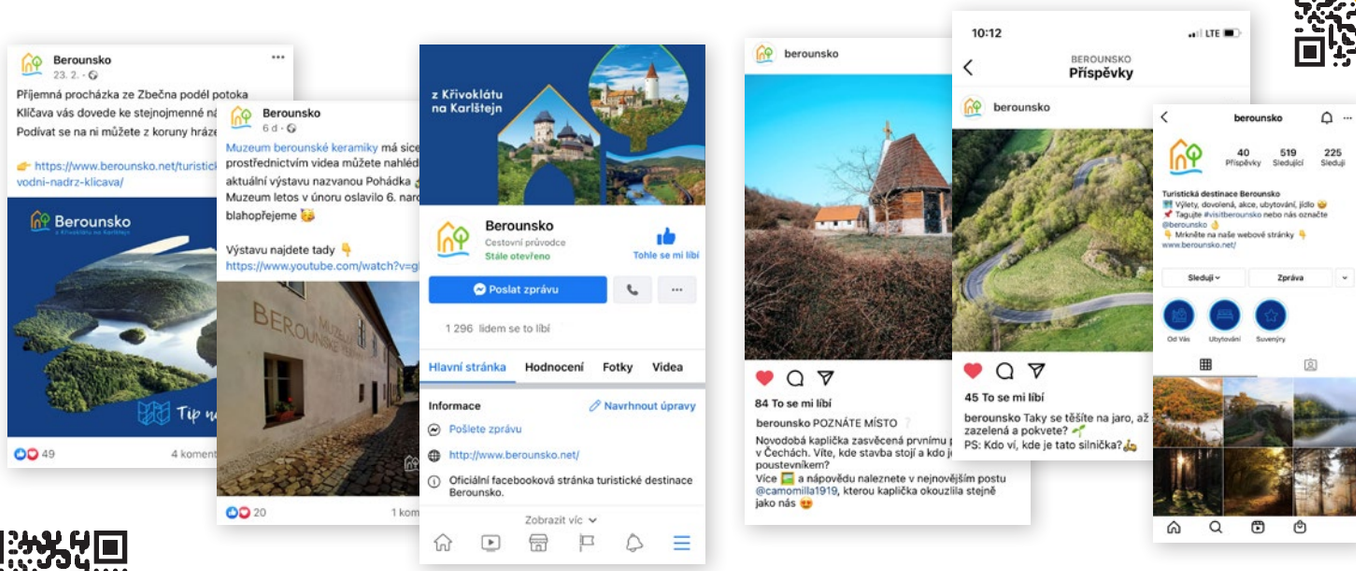

Berounsko
z Křivoklátu na Karlštejn

Návštěva chráněných krajinných oblastí Český kras a Křivoklátsko

Jak si užít výlet do Českého krasu a Křivoklátska? V současné době jsou tyto chráněné krajinné oblasti turisticky velmi exponovány. Obě území jsou k tomu přímo předurčena svojí polohou nedaleko Prahy, v hustě osídlené oblasti kolem Berounky a s kulturními dominantami – hrady Karlštejn a Křivoklát. Jak Český kras, tak Křivoklátsko jsou turistickým magnetem, přijíždí sem množství lidí, a proto se vyplatí svůj výlet naplánovat a rozmyslet.

Berounka v Křivoklátsku

Seznamte se s pravidly. Počítejte s tím, že každé zvláště chráněné území má svá omezení daná zákonem. Výhodou Českého krasu a Křivoklátska je dostupnost vlakem, který pohodlně zpřístupňuje obě oblasti. Nemusíte si přidělávat starost s autem, nechte jej doma. Pokud se přeci jen rozhodnete využít svůj vůz jako způsob dopravy, zaparkujte jen na vyhrazených místech k tomu určeným. Není na škodu ale počítat s tím, že i tato místa mívají své kapacitní limity.

Patříte-li k dobrodružným povahám a rádi byste zakusili táboření v chráněné krajinné oblasti, stanujte pouze ve vyhrazených kempech a tábořištích. Buřty si můžete opéct jen na určených ohništích, nenechejte se zlákat pozůstatky ohníčků, které někdo založil, aniž by to měl povoleno.

A co se týče návštěvy chráněných krajinných oblastí o víkendu, je třeba vybrat z nabídky méně známých a navštěvovaných míst. Tedy pouze netoužíte-li vyrazit do společnosti po dlouhém sociálním strádání během lockdownu. A pokud máte čas vyrazit ve všední den, udělejte to! Odměnou vám bude poklidnější návštěva a příjemnější prožitek z naší chráněné přírody.

Jednoduché zásady chování v přírodě

1.

Vím, kam jdu. Výlet plánuji podle svých schopností a zkušeností. S sebou si vezmu vše, co mohu potřebovat. Znám pravidla a omezení pro pohyb v oblasti, kam se chystám.

2.

Chráním přírodu a vše, co poskytuje. Většinou nevadí, když si natrhám lesní plody pro svou potřebu. Neničím okolí, netrhám květiny a nezabíjím nic živého. Odnáším si jen zážitky a obrázky. Pohybuji se přednostně po svých.

3.

Respektuji navštívené místo a jeho obyvatele. Respektuji omezení v chráněném území. Vnímám a jsem ohleduplný k přírodě i místním obyvatelům. Neruším hlukem, světlem ani svou přítomností, nepřekážím. Chovám se tak, abych nerušil zážitek ostatním návštěvníkům. Svého psa mám vždy pod kontrolou.

4.

Zodpovídám za svou bezpečnost. Sleduji okolí, neriskuji. Vím, že příroda může být pro nepozorného návštěvníka nebezpečná. Přesto jsem rád, když je příroda nespoutaná.

5.

Nezanechávám po sobě stopy. Vše, co jsem si do přírody s sebou přinesl, si též odnáším. Když potřebuji na záchod, nezůstávají po mně viditelné stopy. Navštívené místo zanechávám tak, jak jsem ho našel.

6.

Podílím se na péči. Chráním navštívené místo. Nezveřejňuji fotografie a souřadnice míst, která nejsou přístupná a všeobecně známá. Na poškozování přírody nebo nedostatky upozorním správce území.

www.snamidoprirody.cz
www.ochranaprirody.cz

Berounka v Českém krasu

Pět míst, kde se nebudete mačkat v davu

Pokud vás nebaví navštěvovat turisticky proslulá místa, zbystřete. Máme pro vás pět tipů, kam se vypravit nasát atmosféru klidu, a možná i pořídit netradiční fotku. Příjemným bonusem je, že nemají vstupné a jsou vám vesměs k dispozici každé roční období.

Krása litinových náhrobků v Novém Jáchymově

Unikátní hřbitov z první poloviny 19. století umístěný v lese je místem ticha a řemeslné umělecké krásy litinových náhrobků a křížů. Díky své unikátnosti a historické hodnotě je zapsanou kulturní památkou. Byl založen v roce 1831 Františkem Nittingerem, který v té době působil jako dvorní rada křivoklátského panství rodu Fürstenbergů. Na hřbitově jsou pochovány jak význačné osobnosti z doby rozmachu a provozu místních železáren, sléváren a těžby železné rudy, tak i další občané Nového Jáchymova a okolních obcí. Řada hrobů je zdobena vysoce umělecky hodnotnými litinovými kříži, pomníky a náhrobními deskami, zhotovenými ve zdejších železárnách a slévárnách. V centrální části hřbitova se nachází mohutný litinový kříž s korpusem Krista. Hřbitov je dodnes aktivně využíván k pohřbívání a je volně přístupný veřejnosti. Pokud se vydáte hřbitov navštívit, chovejte se zde prosím uctivě.

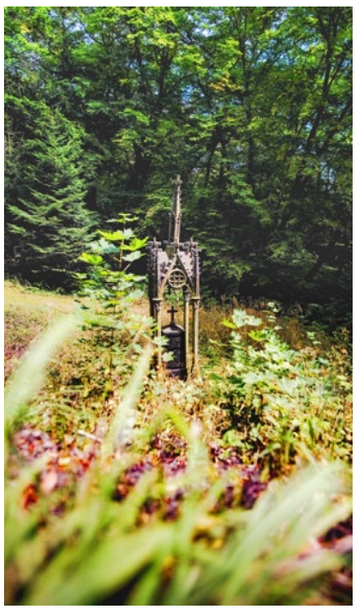

Skalní brána Českého krasu

V západním výběžku chráněné krajinné oblasti Český kras je naučná stezka, která vede z osady Slavíky přes Koukolovou horu a končí na skalním masivu Národní přírodní památky Kotýz. Zde, ve strmém a mnohdy kluzkém terénu, stojí Axamitova brána. Vznikla pravděpodobně zřícením stropu velké jeskyně, po kterém zůstala na východě navazující propast a 16 met-

rů dlouhá jeskyně. Axamitova brána je největší skalní brána Českého krasu, byla pojmenována po českém lékaři a archeologovi Janu Axamitovi, který se ve 20. letech 20. století podílel na výzkumu místního území.

Památný vrch Velíz – němý svědek historie

Na jižním okraji křivoklátských lesů nedaleko Kublova se zvedá lesem porostlý vrch Velíz. V okolí je solitérem, a nabízí tak výhledy do všech stran. Ve slovanských dobách tady uctívali boha Velese a v přemyslovských tu Vršovci věznili knížete Jaromíra. Ten zde nechal okolo roku 1000 postavit jako poděkování za svou záchranu dřevěnou kapli sv. Jana Křtitele. Tu následně svěřil kníže Břetislav do správy benediktinům, kteří tu zřídili nejdříve poustevnu a postupně

vybudovali proboštství, jehož zbytky jsou patrné dodnes. Velíz byl symbolem také v době národního obrození. Obrozenecké umělce přitahovalo jméno slovanského a pohanského boha Velese a traduje se, že právě na tomto místě složil Josef Leopold Zvonař, rodák z Kublova, známou vlasteneckou píseň *Čechy krásné, Čechy mé*.

Čerchov nad Berounkou nabízí malebný výhled

Vyvýšených míst, ze kterých je zajímavý pohled do údolí řeky Berounky, je nespočet. Vyhlídka Čerchov má ale velkou výhodu. Není daleko od civilizace a vede k ní dobře značená cesta. Ze skalního výběžku se nabízí široký pohled proti proudu řeky

směrem k obci Žloukovice, který má své kouzlo v každém ročním období. A když na protějším břehu právě projíždí motoráček po trati z Berouna do Rakovníka, je to jako pohled na precizně vypracovaný model kolejiště. Vyhlídka je navíc prostorná, poměrně bezpečná a vybavená jednoduchým odpočívadlem. Od mostu v Nižboru vede na Čerchov červená turistická značka a cesta je až na počáteční stoupání k zámku opravdu nenáročná a příjemná.

Vodní nádrž Klíčavu pomáhali stavět řeholníci

Vodní nádrž Klíčava byla vybudována v údolí stejnojmenného potoka v letech 1949–1955 jako zásobárna pitné vody a její součástí je architektonicky zajímavá úpravna vody těsně pod hrází. Tuto nedostupnou přehradu uprostřed křivoklátských lesů pomáhali v padesátých letech stavět mladí řeholníci internovaní po násilné likvidaci klášterů a mužských řeholních řádů v dubnu 1950. Přehrada sice není určena k rekreaci, vodním sportům ani koupání, ale z koruny hráze lze obdivovat její rozlehlost a přírodu Lánské obory, která ji obklopuje.

BEROUNSKO

Západně od Prahy, podél toku řeky Berounky, rozkládá se oblast přírodních krás křivoklátských hvozdů a vápencové krajiny Českého krasu.

Berounsko je nádhernou destinací ve středních Čechách, která proslula turistickými cíli, jako jsou hrady Karlštejn a Křivoklát, Koněpruské jeskyně, Hamousův statek, lom Velká Amerika, Skryjská jezírka či poutní místa Tetín a Svatý Jan pod Skalou.

Spousta dalších míst však zůstává neobjevena. A tak tu na vás čeká romantické říční údolí Berounky, krásná příroda, řada vyhlídek a rozhleden, rozmanité památky, půvabné vesničky, živé tradice, dochovaná lidová architektura a mnohem více!

U nás si na své přijdou milovníci historie, sportovci toužící po aktivním odpočinku, příznivci pěší turistiky, labužníci hledající gastro zážitky, rodiny s dětmi a všichni ti, kteří touží objevovat krásy naší země. Vždyť doma je přeci nejlépe!

Vydejte se proto k nám objevovat dosud neobjevené, poznávat dosud nepoznané. Slibujeme, že týden u nás vám uplyne jako voda v Berounce.

www.berounsko.net

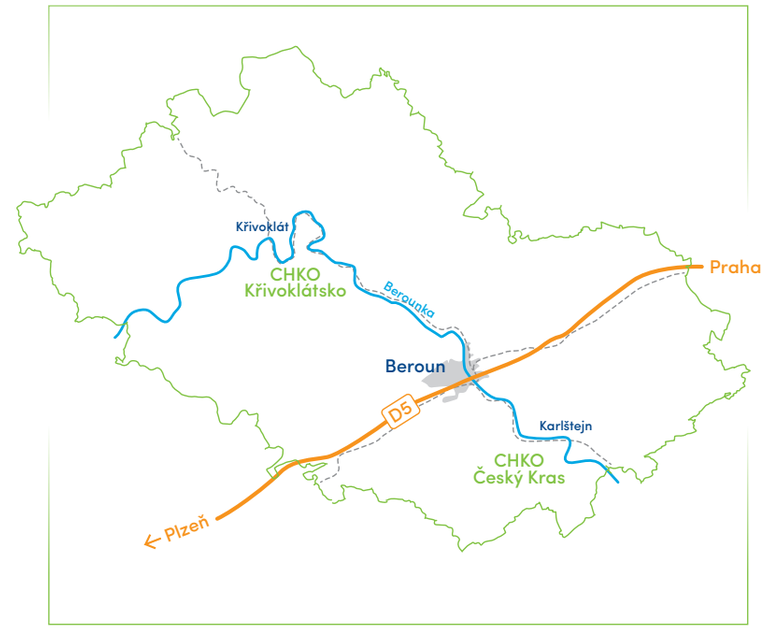

Berounsko je součástí Národního geoparku Barrandien

Národní geopark Barrandien je největším českým geoparkem, který se rozkládá na území tří krajů (Praha, Středočeský a Plzeňský) a je rozdělen do sedmi oblastí – Praha, Berounsko, Hřebeny, Brdy, Rakovnicko, Plzeňsko, Radnicko. Vlastní činnost geoparku je zaměřena na prezentaci geologického, přírodního a historického dědictví. Návštěvníky provází územím badatel Věnceslav Brábek, který v Koněprusích objevil stroj času a s jeho pomocí se vydává do minulosti. I na něj budete moci narazit na toulkách Berounskem.

Oblast, kterou vymezuje Geopark Barrandien, je světově proslulá zejména svou geologickou stavbou a bohatými nálezy zkamenělin. Území celosvětově proslavil francouzský inženýr Joachim Barrande, který se věnoval paleontologickému výzkumu středních Čech v 19. století.

NÁRODNÍ GEOPARK BARRANDIEN

www.geoparkbarrandien.cz

Informační centra

Informační centrum Muzeum betlémů Karlštejn
www.muzeumbetlemu.cz
+420 721 029 362
Karlštejn 11
267 18 Karlštejn

Informační středisko CHKO Český kras – Svatý Jan pod Skalou
www.svatyjan.cz
www.dumprirody.cz
Svatý Jan pod Skalou 2
266 01 Svatý Jan pod Skalou

Informační středisko CHKO Křivoklátsko – Křivoklát
www.is-krivoklat.cz
www.dumprirody.cz
+420 313 558 101
nám. Svatopluka Čecha 82
270 23 Křivoklát

Městské informační centrum Beroun
www.infocentrumberoun.cz
+420 311 654 321
Husovo nám. 69
266 01 Beroun

Muzeum a informační centrum Tetín
www.muzeumtetin.cz
+420 725 569 180
nám. 9. května
266 01 Tetín

Spolkové a informační centrum Hýskov
www.infocentrumhyskov.cz
+420 702 125 578
Na Krétě 183
267 06 Hýskov

Turistické noviny Berounska 2021 vydala v nákladu 7 000 ks v roce 2021 destinační agentura Berounsko.
Vydání bylo finančně podpořeno Středočeským krajem.
Berounsko, z. s. se sídlem Husovo náměstí 69, 266 01 Beroun, IČ: 08406405, +420 311 654 244, info@berounsko.net.

Texty: Alžběta Bergerová, Eliška Švandová, Barbora Dušková, Helena Neumannová, Jana Slezáková, Josef Jedlička, Lenka Stibalová, Luboš Gardoň, Lukáš Kunst, Markéta Potencová, Michaela Škeříková, Miroslava Janičatová, Petra Lišková, Romana Šimková, Romana Trešlová, Simona Boldi, Tereza Králová a další.

Fotografie: Eliška Švandová, Emil Šnaidauf, Jiří Jiroušek, Kamila Kohoutová, Ondřej Soukup. Archiv destinační agentury Berounsko a jejích členů a partnerů, archiv Středočeské centrály cestovního ruchu, Správy CHKO Český kras, Správy CHKO Křivoklátsko, Muzea Českého krasu a společností K34 s. r. o. a nextbike Czech Republic s. r. o.

Grafika: Libor Kačaba, ALTAIR Grafické studio s.r.o.

Neprodejné. Tiskové chyby vyhrazeny.

Středočeský kraj